

NCF har fått gjennomslag hos NAV

Leder i NCFs fagråd, Trond S. Halstensen, har over flere år jobbet opp mot NAV for å få avklart og spesifisert viktige prinsipper vedrørende glutenintoleranse og grunnstønad. I hans rolle som vår «hærfører» har han utført på en så overbevisende måte, at han også er benyttet som rådgiver for ansvarlig overlege i NAV. Nå har pågangsmot og sterke faglige argumenter gitt resultater.

SKREVET AV KNUH H. PETERSON, GENERALSEKRETÆR I NCF

DIAGNOSE

Det største området det har vært jobbet med er diagnostiseringen. NAV har, og har hatt, strenge krav for å godkjenne en diagnose, hvor de blant annet forlanger biopsi. Det er i og for seg helt greit, men utfordringen har vært skadeomfanget på tarmtottene. Det er ulike grader av skader på tarmtottene, og disse er gradert i Marsh 1, 2 eller 3 hvor Marsh 3 er betegnelsen for mest skadede tarmtotter. NAV har i stor grad praktisert at biopsien må vise graden Marsh 3. En spesialist kan fastslå diagnosen cøliaki uten at biopsien viser Marsh 3, og her ligger kimen til uenighet og kanskje at grunnstønad er avvist på feil premisser.

Nå har NAV gått bort fra krav om Marsh 3, og legger opp til en mer helhetlig vurdering av diagnosegrunnlaget. Videre er det slått fast at diagnosen skal stilles av en relevant spesialist, det vil si en indremedisiner eller barnelege. Diagnosen fra disse legges så frem for rådgivende lege i NAV. Saksbehandlere i NAV har ikke lenger anledning til å overprøve diagnostiseringen. NAV formulerer dette slik: «Dersom relevant spesialist setter diagnosen cøliaki og redegjør for grunnlaget, skal NAV ta spesialistens vurdering til følge.»

GRUNNSTØNAD

Når diagnosen cøliaki er stilt, skal dette automatisk føre til grunnstønad. Likevel blir

mange bedt om å fremskaffe dokumentasjon på reelle merkostnader som et glutenfritt kosthold gir. Og dette skjer for personer som nettopp har fått sin diagnose og vet knapt hva merkostnadene vil være. NAV skal ikke be om en slik dokumentasjon. Deres system er slik at en diagnose utløser grunnstønad. NAV skriver følgende om dette: «Nasjonalt råd for ernæring har beregnet ekstraavgifter ved diett for personer med cøliaki. Medlemmer med cøliaki innvilges uten individuell prøving grunnstønad til dekning av ekstraavgifter ved diett etter følgende tabell: (her står tabellen som viser at barn i alder 1-3 år får sats 2 og fra 4 år og oppover sats 4). Vi presiserer at ovennevnte tabell kun refererer til satser som skal dekke ekstraavgifter ved diett. Andre grunnstønadsbetingende ekstraavgifter kommer i tillegg.»

Når det fra NAV sin side avviker fra dette skyldes det ene og alene at saksbehandler ikke er godt nok kjent med gjeldende regler og praksis. Da blir det personen med diagnose som må presisere sine rettigheter, dessverre.

LIVSLANG SYKDOM

For flere av sykdommene som kvalifiserer til grunnstønad, er det mulighet for endring i sykdomsbildet over tid. Dessverre blir personer med cøliaki også involvert, når NAV sin saksbehandler følger opp dette. For oss virker det selvsagt rart å få en slik forespørsel, men

ulempen er at det krever ofte flere telefoner for å få oppklart og forklart cøliaki.

NAV har en kort beskrivelse av cøliaki og her står det blant annet: «Kostbehandling er den eneste form for behandling av sykdommen og behandlingen varer livet ut.» Nok en gang står vi ovenfor at det er mangler i den enkelte saksbehandlers kunnskap.

Å VITE HVA SOM GJELDER

Både leger og personer som får diagnosen kan oppleve det vanskelig å finne frem på NAV sine sider. Og, vi kan tydeligvis ikke stole på at saksbehandlerne kjenner til alt heller. Derfor vil NCF bidra til å gjøre informasjonen tilgjengelig.

Sekretariatet jobber nå sammen med NCFs fagråd om å utarbeide informasjon som er lett forståelig og gir svar på utfordringene man kan bli utsatt for. Informasjonen skal utarbeides både for personer som har fått diagnosen, og for leger som er ute etter å finne informasjon om diagnostisering og dokumentering av premissene for diagnose.

NCF vil på denne måten bidra til at færre møter unødige hindringer vedrørende grunnstønaden.

